

Suvestinė redakcija nuo 2019-09-20 iki 2020-10-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29705

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMO Taisyklių IR CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ ĮRAŠŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ FORMŲ PATVIRTINIMO

2016 m. gruodžio 28 d. Nr. 1R-334

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, 6 straipsnio 5 dalimi, 15 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 20 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u pridedamas:

1.1. Civilinės būklės aktų registravimo taisyklės;

1.2. Civilinės būklės aktų įrašų ir kitų dokumentų formas:

1.2.1. gimimo įrašo;

1.2.2. santuokos sudarymo įrašo;

1.2.3. santuokos nutraukimo įrašo;

1.2.4. mirties įrašo;

1.2.5. civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašo;

1.2.6. gimimo įrašą liudijančio išrašo;

1.2.7. santuokos sudarymo įrašą liudijančio išrašo;

1.2.8. santuokos nutraukimo įrašą liudijančio išrašo;

1.2.9. mirties įrašą liudijančio išrašo;

1.2.10. civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašą liudijančio išrašo;

1.2.11. išvados dėl civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo;

1.2.12. prašymo įregistruoti santuoką;

1.2.13. deklaracijos apie kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje nebuvimą;

1.2.14. pažymos, patvirtinančios kliūčių sudaryti santuoką nebuvimą;

1.2.15. pranešimo apie santuokos sudarymą bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka;

1.2.16. ataskaitos apie civilinės būklės aktų įrašus;

1.2.17. civilinės būklės aktų įrašų registro.

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. gegužės 19 d. įsakymą Nr. 1R-160 „Dėl Civilinės metrikacijos taisyklių patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymą Nr. 1R-148/V-35 „Dėl Civilinės būklės aktų registravimo Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.3. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2008 m. liepos 22 d. įsakymą Nr. 1R-293 „Dėl civilinės būklės aktų įrašų ir kitų dokumentų formų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. civilinės metrikacijos įstaigos gauna:

3.1.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigos sudarytą vaiko gimimo pažymėjimą ir medicininį mirties liudijimą – pagal užklausą per Elektroninių sveikatos paslaugų bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą ir Lietuvos Respublikos gyventojų registro integracinę sąsają;

3.1.2. iki 2018 m. kovo 1 d. asmens sveikatos priežiūros įstaigos, nesinaudojančios Elektroninių sveikatos paslaugų bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema, sudarytą vaiko gimimo pažymėjimą ir medicininį mirties liudijimą – Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

3.1.3. įsiteisėjusius Lietuvos Respublikos teismų sprendimus, priimtus po 2017 m. sausio 1 d., kuriais remiantis registruojamas, pakeičiamas, ištaisomas, papildomas, atkuriamas, anuliuojamas civilinės būklės akto įrašas, – per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą;

3.1.4. notaro patvirtintą pareiškimą dėl tėvystės pripažinimo – per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą;

3.2. įsiteisėjusius Lietuvos Respublikos teismų sprendimus, priimtus iki 2016 m. gruodžio 31 d., civilinės metrikacijos įstaigai pateikia pareiškėjas, jeigu šie teismų sprendimai nebuvo gauti tiesiogiai iš juos priėmusių teismų;

3.3. po 2017 m. sausio 1 d. likę nepanaudoti liudijimų blankai:

3.3.1. civilinės metrikacijos įstaigose sunaikinami dalyvaujant savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu sudarytai komisijai;

3.3.2. konsulinėse įstaigose nurašomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka;

3.4. civilinės metrikacijos įstaigos raštu ir elektroniniu paštu, o konsulinės įstaigos per Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją iki 2017 m. vasario 15 d. pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ataskaitą, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2008 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. 1R-293 „Dėl civilinės būklės aktų įrašų ir kitų dokumentų formų patvirtinimo“, apie 2016 m. įrašytų civilinės būklės aktų įrašų skaičių, taip pat panaudotus (sugadintus ir prarastus) liudijimų blankus. Kartu pateikiamas po 2016 m. gruodžio 31 d. likusių nepanaudotų ir sunaikintų liudijimų blankų skaičius;

3.5. šis įsakymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Civilinės būklės aktų registravimo taisyklės (toliau – taisyklės) reguliuoja civilinės būklės aktų registravimo civilinės metrikacijos įstaigose ir Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose (toliau – konsulinės įstaigos) tvarką, civilinės būklės aktų įrašų turinį, jų sudarymo, keitimo, taisymo, papildymo, atkūrimo ir anuliavimo tvarką, kitų šiose taisyklėse nurodytų civilinės metrikacijos įstaigų paslaugų teikimo tvarką.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos konsuliniame statute ir Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ vartojamas sąvokas.

3. Civilinės metrikacijos įstaigos:

3.1. registruoja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.18 straipsnio 1–8 punktuose nurodytus civilinės būklės aktus;

3.2. įtraukia į apskaitą bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytas santuokas, užsienio valstybėse įregistruotus ar patvirtintus civilinės būklės aktus;

3.3. pakeičia, ištaiso, papildo, atkuria, anuliuoja civilinės būklės aktų įrašus;

3.4. išduoda civilinės būklės aktų įrašus liudijančius išrašus, kopijas, nuorašus, pažymas, patvirtinančias kliūčių sudaryti santuoką nebuvimą, ir kitus šiose taisyklėse nurodytus dokumentus;

3.5. atlieka kitus šiose taisyklėse nurodytus veiksmus.

4. Konsulinės įstaigos:

4.1. registruoja Lietuvos Respublikos piliečių, kurių gyvenamoji vieta, Lietuvos Respublikos gyventojų registro (toliau – Gyventojų registras) duomenimis, yra užsienio valstybėje arba kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymu, nelaikomi pakeitusiai gyvenamąją vietą (toliau – Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys užsienio valstybėje), vaikų gimimą, santuoką ir užsienio valstybėse mirusių Lietuvos Respublikos piliečių mirtį;

4.2. priima ir perduoda Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Teisės departamento Civilinės metrikacijos skyriui (toliau – Vilniaus miesto civilinės metrikacijos skyrius) Lietuvos Respublikos piliečių prašymus pakeisti, ištaisyti, papildyti, atkurti, anuliuoti civilinės būklės aktų įrašus, taip pat įtraukti į apskaitą užsienio valstybėje įregistruotus ar patvirtintus civilinės būklės aktus;

4.3. šiose taisyklėse nustatyta tvarka išduoda Lietuvos Respublikoje įregistruotų civilinės būklės aktų įrašus liudijančius išrašus, kopijas, nuorašus ir kitus šiose taisyklėse nurodytus dokumentus;

4.4. atlieka kitus šiose taisyklėse nurodytus veiksmus.

5. Asmuo dėl civilinės būklės aktų registravimo ir kitų šiose taisyklėse nurodytų paslaugų teikimo gali kreiptis į bet kurią civilinės metrikacijos įstaigą.

6. Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys užsienio valstybėje, dėl civilinės būklės aktų registravimo ir kitų šiose taisyklėse nurodytų paslaugų teikimo gali kreiptis į tą konsulinę įstaigą, kurios aptarnaujamoje konsulinėje apygardoje yra jų gyvenamoji vieta, jei šiose taisyklėse nenurodyta kitaip.

7. Civilinės būklės aktai registruojami šių taisyklių nustatyta tvarka sudarant Lietuvos Respublikos teisingumo ministro (toliau – teisingumo ministras) nustatytos formos civilinės būklės

akto įrašą. Civilinės būklės akto įrašo duomenys pateikiami Lietuvos Respublikos gyventojų registruui teisingumo ministro tvirtinamų duomenų teikimo Lietuvos Respublikos gyventojų registruui taisyklių nustatyta tvarka.

8. Informacija apie įregistruotą civilinės būklės aktą (įregistravimo datą ir numerį) pateikiama žodžiu, jei asmuo į civilinės metrikacijos įstaigą atvyksta asmeniškai, arba asmens nurodytu adresu ar elektroninio pašto adresu, jei prašymas gautas paštu ar elektroninio ryšio priemonėmis. Jei prašymas dėl šiame punkte nurodytos informacijos gautas per Metrikacijos paslaugų informacinę sistemą (toliau – MEP informacinė sistema), informacija teikiama valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Registrų centras) direktoriaus įsakymu tvirtinamų Metrikacijos paslaugų informacinės sistemos nuostatų nustatyta tvarka.

9. Asmuo į civilinės metrikacijos įstaigą gali kreiptis asmeniškai, per atstovą arba per MEP informacinę sistemą. Lietuvos Respublikos piliečiai dėl šių taisyklių 4.2 papunktyje nurodytų paslaugų į civilinės metrikacijos įstaigą taip pat gali kreiptis per konsulinę įstaigą. Tokiu atveju prašymą pasirašiusio pareiškėjo parašo ir prie prašymo pridėtų dokumentų kopijų tikrumas turi būti paliudytas konsulinio pareigūno parašu ir antspaudu su Lietuvos valstybės herbu.

10. Asmuo į konsulinę įstaigą gali kreiptis asmeniškai arba per atstovą.

11. Jeigu į civilinės metrikacijos įstaigą ar konsulinę įstaigą asmeniškai kreipiasi asmuo, kuris nemoka lietuvių kalbos, o įstaigoje nėra darbuotojo, suprantančio kalbą, kuria asmuo kreipiasi, arba kai dėl sensorinio ar kalbos sutrikimo asmuo negali suprantamai reikšti minčių, jam kreipiantis į instituciją turi dalyvauti vertėjas. Vertėją pakviečia asmuo, kuris kreipiasi į civilinės metrikacijos įstaigą ar konsulinę įstaigą, savo iniciatyva, jeigu ši įstaiga nenustato kitaip. Vertėjo paslaugas asmuo apmoka iš savo lėšų. Duomenys apie dalyvavusį vertėją įrašomi civilinės būklės akto įrašo skiltyje „Pastabos“. Apie dalyvavusį vertėją taip pat pažymima prašyme ar pareiškime ir deklaracijoje apie kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje nebuvimą.

12. Jeigu civilinės būklės aktas registruojamas kurčiamam, nebyliui ar kurčnebyliui, kuris yra neraštingas, turi dalyvauti asmuo, sugebantis paaiškinti ir patvirtinti savo parašu, kad civilinės būklės akto įrašo turinys atitinka kurčiojo, nebylio ar kurčnebylio valią.

13. Asmeniui kreipiantis dėl civilinės būklės aktų registravimo ir kitų šiose taisyklėse nurodytų paslaugų teikimo, civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai turi būti pateikiami:

13.1. prašymas ar pareiškimas (žodžiu arba raštu);

13.2. asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, nurodytas šių taisyklių 14 punkte, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas į civilinės metrikacijos įstaigą kreipiasi per MEP informacinę sistemą ir jo asmens tapatybę patvirtinama elektroninio ryšio priemonėmis;

13.3. šiose taisyklėse nurodyti dokumentai, patvirtinantys registruojamą ar į apskaitą įtraukiamą civilinės būklės aktą, išskyrus atvejus, kai pagal šių taisyklių nuostatas civilinės metrikacijos įstaiga gauna šiuos dokumentus iš Lietuvos Respublikoje juos sudarančių įstaigų ir teismų;

13.4. kiti šiose taisyklėse nurodyti dokumentai.

14. Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybei patvirtinti turi būti pateikiamas galiojantis Lietuvos Respublikos piliečio pasas arba Lietuvos Respublikos pasas, arba asmens tapatybės kortelė; užsienio valstybės piliečio tapatybei patvirtinti – galiojantis užsienio valstybės piliečio kelionės dokumentas, pripažintas Lietuvos Respublikoje, arba leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje, jei užsienio valstybės pilietis ar asmuo be pilietybės neturi kelionės dokumento (toliau – asmens tapatybės dokumentas). Prieglobsčio prašytojo asmens tapatybei patvirtinti gali būti pateikiamas ir užsieniečio registracijos pažymėjimas, jei prieglobsčio prašytojas neturi kelionės dokumento.

Nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančio asmens be pilietybės, pabėgėlio ar užsieniečio, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, statusui patvirtinti turi būti pateikiamas galiojantis leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje.

15. Jeigu asmuo kreipiasi dėl civilinės būklės akto, kuris registruojamas civilinės metrikacijos įstaigos iniciatyva, registravimo ir pateikia šių taisyklių 13 punkte nurodytus dokumentus, civilinės būklės aktas registruojamas šių taisyklių nustatyta tvarka.

16. Jei civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai pateiktų dokumentų, kuriais remiantis registruojami ar įtraukiami į apskaitą civilinės būklės aktai, ir Gyventojų registro duomenys nesutampa, vadovaujamosi Gyventojų registro duomenimis. Jei civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai pateiktuose dokumentuose, kuriais remiantis registruojami ar įtraukiami į apskaitą civilinės būklės aktai, nurodyti asmens vardas, pavardė ar asmens kodas neatitinka Gyventojų registro duomenų ir dėl to kyla abejonių dėl asmens tapatybės, civilinės būklės aktą registruoti ar įtraukti į apskaitą atsisakoma.

17. Jeigu prašymas paduodamas per atstovą, turi būti pateikiamas atstovavimą patvirtinantis dokumentas ir atstovo asmens tapatybės dokumentas.

18. Jeigu pateikiamos Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių institucijų išduotų dokumentų kopijos, kartu nepateikiant dokumentų originalų, jos turi būti patvirtintos dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro, konsulinio pareigūno arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno.

19. Užsienio valstybių institucijų išduoti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*), jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai ar šios taisyklės nenustato kitaip.

Kai dėl civilinės būklės akto registravimo kreipiantis į konsulinę įstaigą pateikiami užsienio valstybių institucijų išduoti dokumentai pagal buvimo valstybės teisės aktus negali būti legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*) (medicininės pažymos, laivo kapitono išduotas dokumentas ir pan.), konsulinis pareigūnas, įsitikinęs jų autentiškumu, tokius dokumentus priima nelegalizuotus ar nepatvirtintus pažyma (*Apostille*).

Užsienio valstybėse išduoti dokumentai, patvirtinantys mirties faktą, gali būti nelegalizuoti ar nepatvirtinti pažyma (*Apostille*).

20. Civilinės metrikacijos įstaigai gali būti pateikiamas įsiteisėjusio užsienio valstybės teismo sprendimo rezoliucinės dalies vertimas į lietuvių kalbą, jeigu juo remdamasi civilinės metrikacijos įstaiga registruoja arba įtraukia į apskaitą civilinės būklės aktą ir šiam sprendimui netaikoma pripažinimo Lietuvos apeliaciniame teisme procedūra.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

21. Asmens duomenys civilinės būklės aktų įrašuose įrašomi šių taisyklių nustatyta tvarka.

Asmens duomenys (vardas (vardai), pavardė (pavardės), gimimo data, gimimo vieta, pilietybė, gyvenamoji vieta, duomenys apie asmens dokumentus) į civilinės būklės aktų įrašus įrašomi iš Gyventojų registro. Užsieniečių, kurių asmens duomenų nėra Gyventojų registre, duomenys įrašomi iš asmens tapatybės dokumentų.

Duomenys apie asmens tautybę civilinės būklės aktų įrašuose (išskyrus gimimo įrašą) nurodomi asmens pageidavimu.

22. Įrašai visose civilinės būklės aktų įrašų blankų skiltyse turi būti išsamūs, be sutrumpinimų. Leidžiamos tik oficialios santrumpos. Tekstas negali būti braukomas, taisomas ar trinamas. Skiltyse, kuriose duomenys neįrašomi, civilinės būklės akto įrašė rašomas žodis „nenurodyta“.

Civilinės būklės aktų įrašuose valstybės nurodomos pagal pasaulio valstybių ir teritorijų klasifikatorių, vietovės Lietuvos Respublikoje – pagal galiojančią administracinę teritorinį suskirstymą.

Civilinės metrikacijos įstaigų ar konsulinių įstaigų kodai pasirenkami iš Gyventojų registro civilinės metrikacijos įstaigų klasifikatoriaus.

Civilinės būklės aktų įrašuose, išskyrus santuokos sudarymo įrašą, nurodomi dokumento, patvirtinančio registruojamą ar į apskaitą įtraukiamą civilinės būklės aktą, numeris, išdavimo data ir dokumentą sudariusios įstaigos pavadinimas.

23. Civilinės būklės aktų įrašai sudaromi lietuvių kalba. Lietuvos Respublikos piliečių ir jų vaikų vardai ir pavardės civilinės būklės akto įrašė nurodomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reguliuojančiais vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose tvarką.

Registruojant ar įtraukiant į apskaitą užsienio valstybių piliečių ir asmenų be pilietybės bei jų vaikų civilinės būklės aktus, šių asmenų vardai ir pavardės civilinės būklės aktų įrašuose rašomi juos paraižiu perrašant lotyniško pagrindo rašmenimis iš asmens tapatybės dokumento ar užsienio valstybės institucijos išduoto atitinkamo dokumento. Vardas ir pavardė paraižiu gali būti perrašyti be šalutinių (diakritinių) ženklų, jei techniškai jų įrašyti negalima. Registruojant vaiko gimimą, tėvams pageidaujant vaiko vardą ir (ar) pavardę rašyti pagal tarimą ir (ar) sugramatinant, turi būti pateiktas vaiko tėvų rašytinis prašymas ištaisyti vaiko vardą ir (ar) pavardę.

24. Civilinės būklės aktų įrašai registruojami teisingumo ministro įsakymu tvirtinamos formos civilinės būklės aktų įrašų registre. Civilinės būklės aktų įrašai numeruojami eilės tvarka. Kiekviena civilinės būklės aktų įrašų rūšis numeruojama atskirai. Kiekvienai įregistruotų civilinės būklės aktų įrašų rūšiai sudaroma civilinės būklės akto abėcėlinė rodyklė.

Civilinės būklės aktų įrašai pradedami numeruoti kasmet sausio 1 dieną ir numeruojami visus metus iš eilės iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

25. Civilinės būklės akto įrašą sudaro ir pirmasis pasirašo civilinės metrikacijos įstaigos tarnautojas arba darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojas), po to jį pasirašo ir antspaudu su Lietuvos valstybės herbu patvirtina įstaigos vadovas ar kitas įgaliotas civilinės metrikacijos įstaigos tarnautojas. Konsulinėje įstaigoje sudarytą civilinės būklės akto įrašą pasirašo konsulinis pareigūnas ir patvirtina konsulinės įstaigos antspaudu su Lietuvos valstybės herbu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

26. Už civilinės metrikacijos įstaigų teikiamas paslaugas Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo nustatyta tvarka imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio rinkliava, o už konsulinių įstaigų teikiamas paslaugas Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo nustatyta tvarka – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio konsulinis mokestis. Šiuose įstatymuose nurodytais atvejais asmenys atleidžiami nuo valstybės rinkliavos arba konsulinio mokesčio mokėjimo.

27. Civilinės metrikacijos įstaigose ir konsulinėse įstaigose sudaryti civilinės būklės aktų įrašai saugomi teisingumo ministro nustatyta tvarka.

28. Civilinės metrikacijos įstaigos tiesiogiai, o konsulinės įstaigos per Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją kasmet iki kitų kalendorinių metų vasario 1 dienos elektroniniu paštu pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (toliau – Teisingumo ministerija) praėjusių metų teisingumo ministro įsakymu tvirtinamos formos ataskaitą apie sudarytų civilinės būklės aktų įrašų skaičių. Šioje ataskaitoje pateikiami kalendorinių metų nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai duomenys.

II SKYRIUS GIMIMO REGISTRAVIMAS

29. Civilinės metrikacijos įstaiga registruoja gimimą remdamasi vaiko tėvų ar vieno iš jų pareiškimu ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos sudarytu vaiko gimimo pažymėjimu (toliau – vaiko gimimo pažymėjimas).

30. Konsulinės įstaigos turi teisę registruoti vaiko, kurio abu tėvai ar vienas iš jų yra užsienio valstybėje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai, gimimą, kai vaiko gimimas nėra įregistruotas užsienio valstybės institucijoje, gavusios vaiko tėvų ar vieno iš jų pareiškimą ir užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduotą vaiko gimimo faktą patvirtinantį dokumentą.

31. Pareiškimas apie vaiko gimimą civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai gali būti pateikiamas žodžiu arba raštu.

32. Jeigu vaiko tėvai patys negali kreiptis dėl vaiko gimimo registravimo, pareikšti apie vaiko gimimą gali giminaičiai arba valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija.

Rasto vaiko gimimas registruojamas remiantis valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos pareiškimu.

33. Kai dėl vaiko gimimo registravimo į civilinės metrikacijos įstaigą ar konsulinę įstaigą kreipiasi ne jo tėvai, apie vaiko gimimą pareiškama raštu. Šiame pareiškime apie vaiko gimimą turi būti nurodyta, koks vaikui suteikiamas vardas ir pavardė.

34. Apie vaiko gimimą turi būti pareikšta per tris mėnesius nuo jo gimimo dienos, o dėl rasto vaiko gimimo – per tris paras nuo vaiko radimo.

Jeigu pareiškimas apie vaiko gimimą gautas praleidus nustatytą gimimo registravimo terminą, vaiko gimimas registruojamas šių taisyklių nustatyta tvarka.

35. Jeigu vaikas gimė laive, taip pat turi būti pateiktas laivo kapitono surašytas ir antspaudu patvirtintas laisvos formos aktas, kuriame nurodomas vaiko gimimo laikas ir lytis, motinos vardas, pavardė, asmens kodas ar gimimo data; esant galimybei, nurodomi duomenys apie vaiko motinos sutuoktinį.

36. Jeigu vaikas gimė užsienyje, turi būti pateikiamas užsienio valstybės sveikatos priežiūros įstaigos arba kitos kompetentingos institucijos, turinčios teisę patvirtinti gimimo faktą, išduotas dokumentas, kuriame nurodyta vaiko motina, jo gimimo vieta ir data.

37. Jei duomenų apie vaiko tėvus ar vieną iš jų ir (ar) jo (jų) civilinės būklės aktus nėra Gyventojų registre, taip pat būtina pateikti trūkstantis duomenis patvirtinančius dokumentus: santuokos sudarymą, santuokos nutraukimą, vaiko motinos buvusio sutuoktinio mirties faktą patvirtinančius dokumentus ir (ar) vaiko tėvų asmens tapatybės dokumentus.

38. Registruojant rasto vaiko gimimą, civilinės metrikacijos įstaigai kartu su rašytiniu valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos pareiškimu pateikiamas policijos įstaigos protokolas apie vaiko radimo aplinkybes, vietą ir laiką bei vaiko gimimo pažymėjimas.

39. Jei gavusi pareiškimą įregistruoti vaiko gimimą civilinės metrikacijos įstaiga nėra gavusi iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos vaiko gimimo pažymėjimo, ji atideda vaiko gimimo registravimą iki bus gautas šis pažymėjimas, išskyrus atvejus, kai jį pateikia pareiškėjas.

40. Vaiko gimimas registruojamas sudarant gimimo įrašą.

41. Duomenys apie vaiko tėvus į gimimo įrašą įrašomi tokia tvarka:

41.1. moteris įrašoma vaiko motina remiantis vaiko gimimo pažymėjimu ar kitais šiose taisyklėse nurodytais dokumentais, patvirtinančiais vaiko gimimą, arba teismo sprendimu nustatyti motinystę;

41.2. jei vaiko tėvai susituokę, vaiko tėvu įrašomas vaiko motinos sutuoktinis;

41.3. jei vaikas gimė praėjus ne daugiau kaip trimis šimtams dienų nuo tėvų gyvenimo skyrium pradžios arba po santuokos pripažinimo negaliojančia ar santuokos nutraukimo, arba po vyro mirties, vaiko tėvu įrašomas vaiko motinos buvęs sutuoktinis;

41.4. jei vaiko motina sudarė naują santuoką nepraėjus trimis šimtams dienų po ankstesnės santuokos pabaigos, vaiko tėvu įrašomas vaiko motinos naujas sutuoktinis;

41.5. jei vaikas gimė išsituokusiai motinai po santuokos pabaigos nepraėjus trimis šimtams dienų, tačiau pateikiamas teismo nutartimi patvirtintas vaiko motinos, buvusio sutuoktinio ir vyro, pripažįstančio save vaiko tėvu, bendras pareiškimas, vaiko tėvu įrašomas vyras, pripažįstantis save vaiko tėvu;

41.6. jei vaiko tėvai nėra susituokę, tačiau pateikiamas notariškai patvirtintas vaiko tėvo ir motinos bendras pareiškimas dėl tėvystės pripažinimo, vaiko tėvu įrašomas vyras, pripažįstantis save vaiko tėvu;

41.7. jei vaiko motina nėra susituokusi ir vaiko tėvystė nėra pripažinta ar nustatyta, duomenys apie vaiko tėvą neįrašomi. Gimimo įrašo skiltyje „Duomenys apie tėvą“ įrašoma: vardas – „nenurodytas“, pavardė – „nenurodyta“;

41.8. civilinės metrikacijos įstaigai registruojant rasto, asmens sveikatos priežiūros įstaigoje motinos be asmens tapatybės dokumentų pagimdyto ir palikto vaiko gimimą, duomenys apie vaiko tėvus neįrašomi, o gimimo įrašo skiltyje „Pastabos“ įrašoma: „Vaikas rastas, tėvai nežinomi“ arba „Vaikas paliktas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Tėvai nežinomi“. Rasto vaiko gimimo data įrašoma remiantis vaiko gimimo pažymėjimu.

42. Vaiko gimimo vieta nurodoma jo faktinė gimimo vieta arba jo tėvų ar vieno iš tėvų gyvenamoji vieta. Rasto vaiko gimimo vieta nurodoma jo radimo vieta.

43. Vaiko vardas, pavardė, atsižvelgiant į jo lytį, taip pat tautybė gimimo įrašė įrašomi tokia tvarka:

43.1. jei vaiko tėvų pavardės ir tautybės vienodos, vaikui suteikiama tėvų pavardė ir tautybė. Jei tėvų pavardės skirtingos, tėvų sutarimu vaikui suteikiama tėvo arba motinos pavardė arba dviguba pavardė, sudaryta iš tėvo ir motinos skirtingų pavardžių: iš tėvo ir motinos skirtingų vienanarių pavardžių, vieno iš tėvų vienanarės ir kito dvinarės (daugianarės) pavardės dėmens, iš abiejų tėvų dvinarių (daugianarių) pavardžių pasirinktų dėmenų (vieną dėmenį pasirenkant iš tėvo, kitą iš motinos pavardės arba atvirkščiai); vaikui taip pat gali būti suteikiama vienanarė pavardė, sudaryta iš tėvo arba motinos pavardžių pasirinkto vieno dėmens, kai bent vieno iš tėvų pavardė yra dvinarė (daugianarė);

43.2. vardas (du vardai) suteikiamas (suteikiami) tėvų susitarimu. Jei tėvų tautybės skirtingos, tėvų susitarimu vaikui suteikiama tėvo arba motinos tautybė. Tėvams nesusitarus dėl vaiko vardo arba pavardės, vaiko gimimo registravimas atidedamas tol, kol pateikiama teismo nutartis suteikti vaikui vardą (pavardę). Tėvams nesusitarus dėl vaiko tautybės, gimimo įrašė tautybė gali būti nenurodoma;

43.3. jei vaiko motina nėra susituokusi su vaiko tėvu ir jei tėvystė nepripažinta ar nenustatyta, vaikui suteikiama motinos pavardė, tautybė ir jos nurodytas vardas;

43.4. civilinės metrikacijos įstaigoje registruojant rasto ar asmens sveikatos priežiūros įstaigoje motinos be asmens tapatybės dokumentų pagimdyto ir palikto vaiko gimimą, jo vardas, pavardė įrašomi valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos nurodymu. Vaiko tautybė šiuo atveju neįrašoma.

44. Gimimo įrašė įrašomas Gyventojų registro automatiškai suteiktas vaiko asmens kodas.

45. Vaiko Lietuvos Respublikos pilietybė gimimo įrašė įrašoma pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 14 ir 15 straipsnius. Vaiko turima kitos valstybės pilietybė gimimo įrašė neįrašoma.

46. Gyvo gimusio vaiko gimimo įrašė nurodomas bendras motinai gimusių gyvų vaikų skaičius, įskaitant ir ką tik gimusį vaiką.

47. Negyvas gimęs vaikas registruojamas remiantis medicininio perinatalinės mirties liudijimu ir sudarant gimimo įrašą, kuriame nurodoma, kad jis gimė negyvas, taip pat nurodomas bendras motinai gimusių gyvų ir negyvų vaikų skaičius, įskaitant ir ką tik negyvą gimusį kūdikį. Tokiu atveju asmens kodas nesuteikiamas. Negyvo gimusio vaiko vardas gali būti nenurodytas.

Jeigu rastas negyvas gimęs vaikas, gimimo įrašė nurodoma: vardas – „nežinomas“, pavardė – „nežinoma“.

48. Jei gimęs vaikas mirė iki gimimo įregistravimo, sudaromi gimimo ir mirties įrašai.

III SKYRIUS

UŽSIENIO VALSTYBĖJE ĮREGISTRUOTŲ GIMIMŲ APSKAITA

49. Civilinės metrikacijos įstaiga įtraukia į apskaitą užsienio valstybėje įregistruotą:

49.1. vaiko, kurio abu ar vienas iš tėvų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, gimimą;

49.2. pilnamečio asmens, įgijusio Lietuvos Respublikos pilietybę, gimimą.

50. Įtraukiant į apskaitą užsienio valstybėje įregistruotą gimimą, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateiktas vaiko tėvų ar vieno iš jų ar pilnamečio asmens pareiškimas ir užsienio valstybės institucijos išduotas dokumentas, patvirtinantis gimimo įregistravimą (gimimo liudijimas, gimimo akto įrašo išrašas, forma A pagal 1976 m. rugsėjo 8 d. Vienos konvenciją dėl išrašų iš civilinės būklės aktų įrašų išdavimo įvairiomis kalbomis (toliau – Konvencija) ar kitas dokumentas).

51. Užsienio valstybėje įregistruotas gimimas įtraukiamas į apskaitą sudarant gimimo įrašą.

52. Duomenys apie vaiką ir jo tėvus gimimo įrašė perrašomi iš užsienio valstybės institucijos išduoto dokumento, patvirtinančio gimimo įregistravimą. Jeigu šiame dokumente duomenys apie vaiko tėvą nenurodyti, jie įrašomi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta

tvarka. Vaiko ir jo tėvų vardai ir pavardės gimimo įrašė rašomi šių taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

TĖVYSTĖS PRIPAŽINIMO, TĖVYSTĖS (MOTINYSTĖS) NUSTATYMO AR NUGINČIJIMO IR ĮVAIKINIMO REGISTRAVIMAS

53. Tėvystės pripažinimą civilinės metrikacijos įstaiga registruoja savo iniciatyva, remdamasi notariškai ar teismo patvirtintu pareiškimu dėl tėvystės pripažinimo.

Jeigu civilinės metrikacijos įstaiga iš notaro gauna informaciją, kad vaiko motina arba vyras, laikantis save vaiko tėvu, atšaukė pareiškimą dėl tėvystės pripažinimo, kol vaiko gimimas nebuvo įregistruotas civilinės metrikacijos įstaigoje, vaiko kilmė iš tėvo, remiantis pareiškimu dėl tėvystės pripažinimo, neregistruojama.

54. Civilinės metrikacijos įstaiga tėvystės (motinystės) nustatymą, tėvystės (motinystės) nuginčijimą ir įvaikinimą registruoja savo iniciatyva, remdamasi teismo sprendimu.

55. Jeigu vaiko gimimas neįregistruotas, civilinės metrikacijos įstaiga, gavusi pareiškimą dėl tėvystės pripažinimo, jį saugo iki pareiškimo registruoti vaiko gimimą pateikimo. Civilinės metrikacijos įstaigoje gavus pareiškimą registruoti vaiko gimimą ir vaiko gimimo pažymėjimą, tėvystės pripažinimas registruojamas kartu su vaiko gimimu, sudarant gimimo įrašą šių taisyklių II skyriaus nustatyta tvarka.

56. Registruojant tėvystės pripažinimą, kai vaiko gimimas buvo įregistruotas, taip pat tėvystės (motinystės) nustatymą, sudaromas civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašas, kuriuo atitinkamai gimimo įrašė koreguojami duomenys apie vaiko tėvus.

57. Registruojant tėvystės (motinystės) nuginčijimą, sudaromas civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašas, kuriuo iš gimimo įrašo išbraukiami duomenys apie tėvą (motiną).

58. Registruojant tėvystės pripažinimą kartu su vaiko gimimu, vaiko pavardė, tautybė įrašomi šių taisyklių 43.1 papunktyje nustatyta tvarka.

59. Registruojant tėvystės pripažinimą, kai vaiko gimimas buvo įregistruotas, gimimo įrašė paliekama vaiko turima pavardė ir tautybė, jei notaro ar teismo patvirtintame pareiškime dėl tėvystės pripažinimo nenurodyta kitaip.

60. Registruojant tėvystės (motinystės) nustatymą ar nuginčijimą, paliekama vaiko turima pavardė ir tautybė, jei teismo sprendime dėl tėvystės (motinystės) nustatymo ar nuginčijimo nenurodyta kitaip.

61. Registruojant įvaikinimą, sudaromas civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašas, kuriuo pakeičiami šie duomenys gimimo įrašė apie vaiką ir jo tėvus:

61.1. jei vaiką įvaikina vienas vyras arba viena moteris, kito vaiko tėvo duomenys išbraukiami, neįrašant naujų duomenų;

61.2. jeigu vaiką įvaikina vyras ir moteris kartu, įrašomi tėvo ir motinos vardas, pavardė, tautybė, asmens kodas;

61.3. jeigu teismo sprendimu pakeistas įvaikio vardas, pavardė, šie duomenys atitinkamai pakeičiami.

62. Jei vaiko tėvai pateikia civilinės metrikacijos įstaigai užsienio valstybėje sudarytus tėvystės pripažinimą, tėvystės (motinystės) nustatymą, tėvystės (motinystės) nuginčijimą ir įvaikinimą patvirtinančius dokumentus, šiame skyriuje nurodyti civilinės būklės aktai registruojami remiantis šiais dokumentais, tėvų ar vieno iš jų prašymu ir pateiktais tėvų asmens tapatybės dokumentais, jei duomenų apie tėvus nėra Gyventojų registre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

V SKYRIUS

SANTUOKOS REGISTRAVIMAS

63. Santuoką registruoja civilinės metrikacijos įstaigos, o užsienio valstybėje gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių santuoką turi teisę registruoti ir konsulinės įstaigos.

64. Norintys susituokti asmenys civilinės metrikacijos įstaigai arba konsulinei įstaigai asmeniškai paduoda teisingumo ministro nustatytos formos prašymą įregistruoti santuoką, kuriame patvirtina, kad prašyme jų nurodyti duomenys yra teisingi ir yra įvykdytos visos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytos santuokos sudarymo sąlygos.

65. Jei duomenų apie norinčius susituokti asmenis ir (ar) jų civilinės būklės aktus nėra Gyventojų registre, taip pat būtina pateikti trūkstamus duomenis patvirtinančius dokumentus: gimimą, santuokos nutraukimą ar buvusio sutuoktinio mirties faktą patvirtinančius dokumentus.

66. Kai prašymas įregistruoti santuoką pateikiamas konsulinei įstaigai ir konsulinis pareigūnas neturi galimybių patikrinti, kokie duomenys apie norintį susituokti asmenį kaupiami Gyventojų registre, konsulinis pareigūnas atideda prašymo įregistruoti santuoką priėmimą ir pareiškėjo prašymu dėl reikalingų duomenų apie pareiškėjo šeiminę padėtį kreipiasi į Registrų centrą.

67. Jei norintis susituokti asmuo yra užsienio valstybės pilietis, civilinės metrikacijos įstaigai paduodamas prašymą įregistruoti santuoką privalo pateikti savo kilmės valstybės kompetentingos institucijos išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad pagal jo kilmės valstybės teisę santuokai nėra kliūčių. Jeigu nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis asmuo be pilietybės, pabėgėlis ar užsienietis, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, šio dokumento pateikti negali, jis pasirašo teisingumo ministro nustatytos formos deklaraciją, kuria patvirtina, kad nėra kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje (toliau – deklaracija apie kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje nebuvimą).

Jei norintis susituokti asmuo yra užsienietis, išskyrus Europos Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečius, civilinės metrikacijos įstaigai taip pat turi būti pateiktas jo teisėtą buvimą Lietuvos Respublikoje prašymo įregistruoti santuoką pateikimo ir santuokos registravimo metu patvirtinantis dokumentas. Jeigu paduodamas prašymą įregistruoti santuoką šis asmuo neturi teisėtą buvimą Lietuvos Respublikoje būsimos santuokos registravimo metu patvirtinančio dokumento, toks dokumentas turi būti pateiktas civilinės metrikacijos įstaigai iki santuokos registravimo. Jeigu civilinės metrikacijos įstaigai kyla abejonių dėl šio asmens teisėto buvimo Lietuvos Respublikoje, ji kreipiasi išvados į Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-259](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-19, i. k. 2019-14806

68. Civilinės metrikacijos įstaiga arba konsulinė įstaiga, priimdama prašymą įregistruoti santuoką, privalo norinčius susituokti asmenis supažindinti su Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytomis santuokos sudarymo sąlygomis ir santuokos registravimo tvarka, taip pat išaiškinti santuokos teises pasekmes, jų, kaip būsimų sutuoktinių ir tėvų, teises bei pareigas ir įspėti dėl atsakomybės už kliūčių santuokai sudaryti nuslėpimą. Priėmus prašymą, norintys susituokti asmenys taip pat informuojami apie prašymo įregistruoti santuoką padavimo fakto privalomą viešą paskelbimą.

69. Kai santuoką registruoja civilinės metrikacijos įstaiga, santuokos registravimo ceremonija gali būti organizuojama civilinės metrikacijos įstaigos patalpose arba savivaldybės tarybos nustatytoje reprezentacinėje vietoje santuokoms registruoti (toliau – reprezentacinė vieta). Jeigu reprezentacinė vieta nėra nustatyta, santuokos registravimo ceremonija gali būti organizuojama norinčių susituokti asmenų pasirinktoje vietoje, jei tai neprieštaruja viešajai tvarkai ir gerai moralei, nekelia pavojaus gyvybei ar sveikatai. Ši vieta turi būti civilinės metrikacijos įstaigos, registruojančios santuoką, aptarnaujamos savivaldybės teritorijoje. Apie santuokos registravimo vietą pažymima santuokos sudarymo įrašo skiltyje „Pastabos“.

70. Santuoka registruojama toje konsulinėje įstaigoje, kurios aptarnaujamoje konsulinėje apygardoje yra vieno iš norinčių susituokti asmenų gyvenamoji vieta.

71. Jeigu vienas iš norinčių susituokti asmenų serga ir jo ligą patvirtina asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotas dokumentas, gyvenamosios patalpos ar stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos buvimo vietos civilinės metrikacijos įstaiga gali registruoti santuoką sergančiojo gyvenamojoje patalpoje arba stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Jeigu vienas iš norinčių susituokti asmenų yra laisvės atėmimo vietoje, pateikus tai patvirtinantį dokumentą, santuoką registruoja laisvės atėmimo vietos buvimo vietos civilinės metrikacijos įstaiga.

Apie santuokos registravimo vietą pažymima santuokos sudarymo įrašo skiltyje „Pastabos“.

Jeigu prašymas įregistruoti santuoką paduotas kitoje civilinės metrikacijos įstaigoje, norintys susituokti asmenys turi susitarti su sergančiojo gyvenamosios patalpos, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar laisvės atėmimo vietos buvimo vietos civilinės metrikacijos įstaiga dėl santuokos registravimo datos ir valandos. Santuoka registruojama, jeigu nuo prašymo įregistruoti santuoką padavimo dienos praėjo šių taisyklių 72 punkte nustatyti terminai.

72. Santuokos registravimo laikas paskiriamas susitarus su norinčiais susituokti asmenimis. Santuoka registruojama praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo prašymo įregistruoti santuoką padavimo dienos.

Esant Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 18 straipsnyje nurodytoms priežastims, santuoka gali būti registruojama nepaėjęs vienam mėnesiui, bet praėjus ne mažiau kaip dviem savaitėms nuo prašymo įregistruoti santuoką padavimo dienos. Tokiu atveju norintys susituokti asmenys civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai turi pateikti tam tikros institucijos išduotą dokumentą, patvirtinantį nurodytą svarbią priežastį.

Šiame punkte nurodytas santuokos registravimo terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną po to, kai prašymas įregistruoti santuoką su visais reikalingais dokumentais gaunamas civilinės metrikacijos įstaigoje arba konsulinėje įstaigoje.

73. Apie prašymą įregistruoti santuoką skelbiama viešai ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki santuokos registravimo dienos.

Apie prašymą įregistruoti santuoką skelbiama viešai savivaldybės ar konsulinės įstaigos interneto svetainėje (prireikus – ir kitais civilinės metrikacijos įstaigos ar konsulinės įstaigos pasirinktais būdais).

Skelbime apie prašymą įregistruoti santuoką nurodomi norinčių susituokti asmenų vardai, pavardės, gimimo datos ir būsimos santuokos registravimo data ir valanda.

74. Prašymas įregistruoti santuoką netenka galios, jeigu bent vienas iš jį padavusių asmenų nustatytu laiku neatvyksta įregistruoti santuokos arba šis prašymas atsiimamas.

Jeigu norintys susituokti nustatytu laiku negali atvykti registruoti santuokos dėl svarbių priežasčių, jie iki paskirtos santuokos registravimo dienos apie tai turi pranešti civilinės metrikacijos įstaigai ar konsulinei įstaigai ir susitarti dėl kitos santuokos registravimo datos ir valandos.

75. Prieš santuokos registravimą civilinės metrikacijos įstaiga ar konsulinė įstaiga dar kartą privalo patikrinti, ar yra įvykdytos visos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytos santuokos sudarymo sąlygos.

76. Santuoka registruojama dalyvaujant norintiems susituokti asmenims ir dviem liudytojams. Liudytojais turi būti pilnametystės sulaukę veiksnius asmenys.

Santuokos registravimo ceremonija organizuojama atsižvelgiant į susiklosčiusias tradicijas ir papročius. Santuokos registravimo procedūra atliekama lietuvių kalba.

77. Lietuvos Respublikos herbas ir valstybės vėliava privalo būti civilinės metrikacijos įstaigos ir konsulinės įstaigos patalpoje, kurioje organizuojama santuokos registravimo ceremonija, taip pat, esant galimybei, ir kitose santuokos registravimo ceremonijos organizavimo vietose. Santuoką registruojantys civilinės metrikacijos įstaigos darbuotojai ar konsuliniai pareigūnai turi būti tvarkingos išvaizdos, jų apranga – švari, dalykinio stiliaus.

78. Santuoka registruojama sudarant santuokos sudarymo įrašą. Santuokos registravimo metu civilinės metrikacijos įstaigos ar konsulinės įstaigos darbuotojui perskaičius santuokos sudarymo įrašą, sutuoktiniai ir liudytojai pasirašo reikiamose jo skiltyse.

Jeigu asmuo dėl ligos, neraštingumo ar neįgalumo negali pasirašyti, už jį pasirašo kitas asmuo, dalyvaujant civilinės metrikacijos įstaigos darbuotojui ar konsuliniam pareigūnui, įrašiusiam įrašą.

79. Santuokos sudarymo įrašė nurodoma santuokos sudarymo data, kuri laikoma santuokos sudarymo įrašo registracijos data.

80. Pavardės sutuoktiniams suteikiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.31 straipsniu. Kai moteris pasirenka ar prie savo pavardės prisijungia sutuoktinio pavardę, jai suteikiama moteriška pavardės forma. Kai vyras pasirenka ar prie savo pavardės prisijungia sutuoktinės mergautinę pavardę, jam suteikiama vyriška pavardės forma, jai – moteriška pavardės forma. Kai vienas iš sutuoktinių turi dvinarę (daugianarę pavardę), kitas iš sutuoktinių gali pasirinkti vieną iš kito sutuoktinio dvinarės (daugianarės) pavardės savarankiškų dėmenų arba sudaryti dvigubą pavardę iš turimos vienanarės ir sutuoktinio dvinarės (daugianarės) pavardės dėmens.

VI SKYRIUS

BAŽNYČIOS (KONFESIJŲ) NUSTATYTA TVARKA SUDARYTŲ SANTUOKŲ APSKAITA

81. Lietuvos Respublikoje bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudaryta santuoka įtraukiama į apskaitą civilinės metrikacijos įstaigoje, sudarant santuokos sudarymo įrašą.

82. Į apskaitą civilinės metrikacijos įstaigose įtraukiamos santuokos, sudarytos šiose valstybės pripažintose religinėse bendruomenėse ir bendrijose: lotynų apeigų katalikų, graikų apeigų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, ortodoksų (stačiatikių), sentikių, judėjų, musulmonų sunitų, karaimų, Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos, Septintosios dienos adventistų Bažnyčios, Lietuvos Respublikos evangelinio tikėjimo krikščionių sąjungos, Lietuvos naujosios apaštalų bažnyčios.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

83. Religinės bendruomenės ar bendrijos įgaliotas (įpareigotas) asmuo per dešimt dienų po santuokos sudarymo bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka privalo pateikti santuokos sudarymo vietos civilinės metrikacijos įstaigai teisingumo ministro nustatytos formos pranešimą apie santuokos sudarymą bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka. Pranešimas apie bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytą santuoką (toliau – pranešimas) pildomas lietuvių kalba ir gali būti pateikiamas asmeniškai ar elektroninio ryšio priemonėmis. Jei pranešimas pateikiamas elektroninio ryšio priemonėmis, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo santuokos bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarymo dienos civilinės metrikacijos įstaigai perduodamas pranešimo originalas.

84. Jei dėl bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytos santuokos įtraukimo į apskaitą į pasirinktą civilinės metrikacijos įstaigą kreipiasi sutuoktiniai arba vienas iš jų, turi būti pateiktas antrasis pranešimo egzempliorius ar Lietuvos Vyskupų Konferencijos 1999 m. rugpjūčio 25 d. patvirtintos formos santuokos liudijimas (toliau – bažnytinės santuokos liudijimas).

85. Jei sutuoktinis yra užsienio valstybės pilietis, kartu su šių taisyklių 83 ar 84 punktuose nustatytais dokumentais pateikiama jo asmens tapatybės dokumento kopija ir jo valstybės kompetentingos institucijos išduotas dokumentas, patvirtinantis, kad jo santuokai nėra kliūčių.

Jeigu nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis asmuo be pilietybės, pabėgėlis ar užsienietis, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, šio dokumento pateikti negali, jis pateikia deklaraciją apie kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje nebuvimą.

Jei sutuoktinis yra užsienietis, išskyrus Europos Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečius, taip pat turi būti pateiktas jo teisėtą buvimą Lietuvos Respublikoje santuokos sudarymo metu patvirtinantis dokumentas (jo kopija). Jeigu civilinės metrikacijos įstaigai kyla abejonių dėl šio asmens teisėto buvimo Lietuvos Respublikoje, ji kreipiasi išvados į Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Užsienio valstybių kompetentingų institucijų išduoti dokumentai turi atitikti šių taisyklių 19 punkte nustatytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-259](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-19, i. k. 2019-14806

86. Civilinės metrikacijos įstaiga bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytą santuoką įtraukia į apskaitą savo iniciatyva, remdamasi šių taisyklių 83 ar 84 punktuose nustatyta tvarka pateiktu pranešimu ar bažnytinės santuokos liudijimu ir Gyventojų registro duomenimis. Jei pranešime ar bažnytinės santuokos liudijime nurodyti duomenys ir Gyventojų registro duomenys nesutampa, vadovaujamosi Gyventojų registro duomenimis, išskyrus atvejus, nustatytus šių taisyklių 89 punkte.

87. Nuo Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo iki Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įsigaliojimo bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudaryta santuoka abiejų sutuoktinių arba vieno iš jų prašymu įtraukiama į apskaitą, jeigu ši santuoka jos sudarymo metu pagal galiojusį teisinį reguliavimą atitiko santuokos sudarymo sąlygas, po santuokos sudarymo bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka nebuvo įregistruota nė vieno iš bažnytiniame santuokos dokumente nurodytų sutuoktinių santuoka civilinės metrikacijos įstaigoje ir abu sutuoktiniai yra gyvi. Tokia santuoka laikoma sudaryta nuo tos dienos, kurią ji buvo įtraukta į apskaitą civilinės metrikacijos įstaigoje. Jeigu bent vienas iš sutuoktinių yra miręs, tokia santuoka į apskaitą neįtraukiama.

88. Įtraukiant į apskaitą bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka po 2001 m. liepos 1 d. sudarytą santuoką, jeigu apie ją civilinės metrikacijos įstaigai pranešta šių taisyklių nustatyta tvarka per dešimt dienų po santuokos sudarymo, santuokos pradžia laikoma pranešime ar bažnytinės santuokos liudijime nurodyta santuokos data. Jeigu pranešimas ar bažnytinės santuokos liudijimas pateikiami praėjus dešimčiai dienų po santuokos sudarymo bažnyčios nustatyta tvarka, santuoka laikoma sudaryta nuo tos dienos, kai ji buvo įtraukta į apskaitą civilinės metrikacijos įstaigoje.

Jei vienas iš sutuoktinių, sudariusių bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka santuoką po 2001 m. liepos 1 d., yra miręs, ir pranešimas apie bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytą santuoką civilinės metrikacijos įstaigai pateikiamas praėjus dešimčiai dienų po santuokos sudarymo, santuoka civilinės metrikacijos įstaigoje į apskaitą neįtraukiama.

89. Jei pateiktas pranešimas ar bažnytinės santuokos liudijimas neatitinka reikalavimų, keliamų jų formai ar turiniui, jei pranešime ar bažnytinės santuokos liudijime nurodyti asmens vardas, pavardė ar asmens kodas neatitinka Gyventojų registro duomenų ir dėl to kyla abejonių dėl sutuoktinių tapatybės, taip pat jei nebuvo pateikti šių taisyklių 86 punkte nurodyti dokumentai, o tais atvejais, kai sutuoktinis yra užsienietis, – ir šių taisyklių 85 punkte nurodyti dokumentai, santuoka į apskaitą neįtraukiama, o apie neatitikimus nedelsiant informuojami religinės bendruomenės ar bendrijos įgaliotas (įpareigotas) asmuo ir (ar) sutuoktiniai. Jei šie asmenys pašalina minėtus neatitikimus ir pateikia civilinės metrikacijos įstaigai teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkančius dokumentus praėjus dešimčiai dienų po santuokos sudarymo bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka, santuoka laikoma sudaryta nuo tos dienos, kai ji buvo įtraukta į apskaitą civilinės metrikacijos įstaigoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-259](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-19, i. k. 2019-14806

90. Civilinės metrikacijos įstaiga įtraukia į apskaitą tik tas santuokas, kurios bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytos laikantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytų santuokos sudarymo sąlygų.

Jei civilinės metrikacijos įstaiga nustato, kad bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudaryta santuoka neatitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytų santuokos sudarymo sąlygų, santuoka į apskaitą neįtraukiama ir apie tai sutuoktiniams registruotu paštu išsiunčiamas pranešimas.

91. Tais atvejais, kai pranešime sutuoktinių pasirinktos pavardės po santuokos neatitinka pavardžių suteikimo ar darybos reikalavimų, santuokos sudarymo įrašė įrašomos iki santuokos turėtos pavardės.

92. Civilinės metrikacijos įstaiga, pagal religinės bendruomenės ar bendrijos įgalioto (įpareigoto) asmens pateiktą pranešimą įtraukusi į apskaitą bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudarytą santuoką, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šios santuokos įtraukimo į apskaitą sutuoktiniams išsiunčia pranešimą, kuriuo jie informuojami apie santuokos įtraukimą į apskaitą. Apie kanoninėje vyskupijos jurisdikcijoje sudarytų santuokų, apie kurias teisės aktų nustatyta tvarka pranešė Katalikų Bažnyčios įgalioti (įpareigoti) asmenys, įtraukimą į valstybinę apskaitą kas pusę metų registruotu laišku, faksu ar elektroniniu paštu informuojama atitinkamos vyskupijos (ordinariato) kurija.

93. Jei pranešime nurodyti sutuoktiniai jau yra tarpusavyje įregistravę santuoką, bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudaryta santuoka į apskaitą neįtraukiama.

94. Užsienio valstybėje, išskyrus Europos Sąjungos valstybes nares, kuriose bažnytinė santuoka prilyginama civilinei santuokai ir į valstybės apskaitą neįtraukiama, bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka sudaryta santuoka į apskaitą Lietuvos Respublikoje neįtraukiama.

VII SKYRIUS

UŽSIENIO VALSTYBĖJE ĮREGISTRUOTŲ SANTUOKŲ APSKAITA

95. Įtraukiant į apskaitą užsienio valstybėje įregistruotą santuoką, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateiktas prašymas ir užsienio valstybės institucijos išduotas dokumentas, patvirtinantis santuokos įregistravimą (santuokos liudijimas, santuokos sudarymo įrašo išrašas, forma B pagal Konvenciją ar kitas dokumentas).

96. Užsienio valstybėje įregistruotos santuokos į apskaitą įtraukiamos sudarant santuokos sudarymo įrašą, o jeigu vienas iš sutuoktinių yra miręs, – atkurtą santuokos sudarymo įrašą.

97. Duomenys apie sutuoktinius į santuokos sudarymo įrašą perrašomi iš užsienio valstybės institucijos išduoto dokumento, patvirtinančio santuokos įregistravimą. Sutuoktinių vardai ir pavardės santuokos sudarymo įrašė rašomi šių taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka.

98. Civilinės metrikacijos įstaigos į apskaitą įtraukia tik tas santuokas, kurios užsienio valstybėse įregistruotos nepažeidžiant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytų santuokos sudarymo sąlygų. Jei duomenų apie sutuoktinius ir (ar) jų civilinės būklės aktus nėra Gyventojų registre, civilinės metrikacijos įstaiga, siekdama įsitikinti, ar santuokos apskaita nepažeis santuokos sudarymo sąlygų, gali paprašyti pateikti trūkstamus duomenis patvirtinančius dokumentus: asmens tapatybės dokumentus, santuokos nutraukimą ar buvusio sutuoktinio mirties faktą patvirtinančius dokumentus.

99. Įtraukiant į apskaitą užsienio valstybėje įregistruotą santuoką, jos pradžia laikoma užsienio valstybės institucijos išduotame dokumente, patvirtinančiame santuokos įregistravimą, nurodyta data.

VIII SKYRIUS

PAŽYMAS, PATVIRTINANČIOS KLIŪČIŲ SUDARYTI SANTUOKĄ NEBUVIMĄ, IŠDAVIMAS

100. Civilinės metrikacijos įstaigos išduoda teisingumo ministro nustatytos formos pažymą, patvirtinančią kliūčių sudaryti santuoką nebuvimą (toliau – pažyma), šiems asmenims, norintiems sudaryti santuoką užsienio valstybėje:

100.1. Lietuvos Respublikos piliečiams;

100.2. nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims be pilietybės, pabėgėliams ar užsieniečiams, kuriems suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje.

101. Jei duomenų apie norinčiuosius susituokti ir (ar) jų civilinės būklės aktus nėra Gyventojų registre, kreipiantis dėl pažymos išdavimo būtina pateikti trūkstamus duomenis patvirtinančius dokumentus: nepilnamečių vaikų gimimą, santuokos nutraukimą ar buvusio sutuoktinio mirties faktą patvirtinančius dokumentus.

102. Nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis asmuo be pilietybės, pabėgėlis ar užsienietis, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, negalintis pateikti šių taisyklių 101 punkte nurodytų dokumentų, civilinės metrikacijos įstaigai pateikia deklaraciją apie kliūčių sudaryti santuoką Lietuvos Respublikoje nebuvimą.

103. Civilinės metrikacijos įstaiga išduoda pažymą, jei nėra kliūčių sudaryti santuoką pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.12–3.17 straipsniuose nustatytas santuokos sudarymo sąlygas. Asmens prašymu prie pažymos išduodama daugiakalbė standartinė forma pagal 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1191, kuriuo skatinamas laisvas piliečių judėjimas supaprastinant tam tikrų viešųjų dokumentų pateikimo Europos Sąjungoje reikalavimus ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL 2016 L 200, p. 1) (toliau - Reglamentas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

IX SKYRIUS SANTUOKOS NUTRAUKIMO REGISTRAVIMAS

104. Santuokos nutraukimą civilinės metrikacijos įstaiga registruoja savo iniciatyva, remdamasi teismo sprendimu.

105. Santuokos nutraukimas registruojamas sudarant santuokos nutraukimo įrašą.

106. Registruojant santuokos nutraukimą, pavardės buvusiems sutuoktiniams nurodomos remiantis teismo sprendimu, jeigu nutraukdamas santuoką teismas šį klausimą išsprendė. Priešingu atveju buvusiems sutuoktiniams santuokos nutraukimo įrašo skiltyje „Pavardė po santuokos“ įrašomos jų santuokos metu turėtos pavardės.

107. Santuokos nutraukimo įrašė santuokos įrašo data nurodoma santuokos, kuri nutraukiama, registracijos data, o santuokos įrašo numeris – nutraukiamos santuokos sudarymo įrašo numeris.

108. Teismo sprendimai dėl santuokos, sudarytos bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka, išbraukimo iš apskaitos vykdomi sudarant santuokos nutraukimo įrašą.

X SKYRIUS UŽSIENIO VALSTYBĖJE NUTRAUKTŲ SANTUOKŲ APSKAITA

109. Įtraukiant į apskaitą užsienio valstybėje nutrauktą santuoką, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateiktas prašymas ir užsienio valstybės institucijos išduotas dokumentas, patvirtinantis santuokos nutraukimo užsienio valstybėje procedūros užbaigimą.

110. Užsienio valstybėje nutrauktos santuokos civilinės metrikacijos įstaigoje įtraukiamos į apskaitą sudarant santuokos nutraukimo įrašą, o jeigu vienas iš sutuoktinių yra miręs, – atkurtą santuokos nutraukimo įrašą.

111. Įtraukiant į apskaitą užsienio valstybėje nutrauktą santuoką, santuokos nutraukimo data laikoma užsienio valstybės institucijos išduotame santuokos nutraukimo užsienio valstybėje procedūros užbaigimą patvirtinančiame dokumente nurodyta data.

112. Jei Gyventojų registre nėra duomenų apie santuoką, kuri buvo nutraukta užsienio valstybėje, šios santuokos nutraukimas į apskaitą įtraukiamas tik po to, kai į apskaitą įtraukiama santuoka, kuri buvo nutraukta užsienio valstybėje.

XI SKYRIUS ASMENS MIRTIES REGISTRAVIMAS

113. Civilinės metrikacijos įstaiga asmens mirtį registruoja savo iniciatyva, remdamasi asmens sveikatos priežiūros įstaigos sudarytu medicininio mirties liudijimu, įsiteisėjusiu teismo

sprendimu dėl asmens pripažinimo mirusiu ar mirties fakto nustatymo arba laivo kapitono Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo nustatyta tvarka sudarytu mirties aktu.

114. Konsulinė įstaiga turi teisę registruoti užsienio valstybėje mirusio Lietuvos Respublikos piliečio mirtį, jeigu jo mirtis nėra įregistruota užsienio valstybės institucijose. Mirtis registruojama konsulinėje įstaigoje, kurios aptarnaujamoje konsulinėje apygardoje yra mirusiojo gyvenamoji vieta arba mirties vieta.

115. Konsulinė įstaiga asmens mirtį registruoja gavusi suinteresuotų asmenų prašymą ir medicininį asmens mirtį patvirtinantį dokumentą.

Užsienio valstybės laisvės atėmimo vietoje mirusių asmenų mirtį konsulinė įstaiga registruoja vadovaudamasi laisvės atėmimo vietos administracijos pranešimu ir medicininio asmens mirtį patvirtinančiu dokumentu.

Konsulinės įstaigos neregistruoja mirčių vadovaudamosi įsiteisėjusiu teismo sprendimu.

Konsulinė įstaiga sukauptus medicininius asmens mirtį patvirtinančius dokumentus, kurių pagrindu sudarė mirties įrašą, kartą per mėnesį diplomatinio paštu siunčia Higienos institutui.

116. Mirtis registruojama sudarant mirties įrašą. Mirties įrašė nurodomas mirties priežasties kodas, jeigu jis yra žinomas.

117. Konsulinė įstaiga, registruodama asmens mirtį, paima pasą, asmens tapatybės kortelę, jeigu mirusysis šiuos asmens tapatybės dokumentus turėjo.

Mirusių asmens tapatybės dokumentai kartą per mėnesį diplomatinio paštu ar kitu saugiu būdu perduodami Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Migracijos valdybai. Kartu pridedamas lydraštis, kuriame nurodoma asmens, kuriam buvo išduotas dokumentas, vardas, pavardė, perduodamo dokumento pavadinimas ir numeris, priežastis, dėl kurios jis perduodamas.

118. Registruojant rasto asmens mirtį, kai mediciniame mirties liudijime mirties data nenurodyta, ja įrašoma mirusiojo radimo diena.

Registruojant mirtį remiantis įsiteisėjusiu teismo sprendimu, kai sprendime mirties data nenurodyta, įrašoma šio sprendimo įsiteisėjimo diena.

119. Registruojant nežinomo asmens mirtį, asmens vardas, pavardė, gimimo valstybė, gimimo vieta, pilietybė, duomenys apie gyvenamąją vietą neįrašomi, mirties įrašė įrašoma „nežinoma“, o gimimo datoje rašomi gimimo metai, kurie nustatomi pagal asmens amžių, nurodytą mediciniame mirties liudijime. Asmens amžius nurodomas mirties įrašo skiltyje „Pastabos“.

120. Vieną iš sutuoktinių teismo sprendimu paskelbus mirusiu, kartu su mirties įrašu sudaromas civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašas, kuriuo paskelbto mirusiu asmens santuokos įrašo skiltis „Pastabos“ papildoma įrašu apie santuokos pabaigą.

121. Civilinės metrikacijos įstaiga, remdamasi teismo nutartimi panaikinti teismo sprendimą paskelbti fizinį asmenį mirusiu, anuliuoja jo mirties įrašą.

Jeigu abu sutuoktiniai per tris mėnesius nuo teismo sprendimo panaikinti sprendimą paskelbti fizinį asmenį mirusiu įsiteisėjimo dienos pateikia civilinės metrikacijos įstaigai bendrą prašymą atnaujinti jų santuoką, civilinės metrikacijos įstaiga sudaro civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašą, kuriuo paskelbto mirusiu asmens santuokos įrašo skiltis „Pastabos“ papildoma įrašu apie santuokos atnaujinimą.

XII SKYRIUS

UŽSIENIO VALSTYBĖJE ĮREGISTRUOTŲ MIRČIŲ APSKAITA

122. Civilinės metrikacijos įstaiga įtraukia į apskaitą užsienio valstybėje mirusio Lietuvos Respublikos piliečio ar užsieniečio, turinčio gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, mirtį, remdamasi suinteresuoto asmens prašymu ir mirties įregistravimą užsienio valstybėje patvirtinančiu dokumentu (mirties liudijimu, mirties akto įrašo išrašu, forma C pagal Konvenciją ar kitu dokumentu).

123. Mirtis įtraukiama į apskaitą sudarant mirties įrašą.

XIII SKYRIUS

CIVILINĖS BŪKLĖS AKTO ĮRAŠO KEITIMAS, TAISYMAS, PILDYMAS, ATKŪRIMAS IR ANULIAVIMAS

124. Civilinės metrikacijos įstaiga civilinės būklės aktų įrašus keičia, taiso, papildo, atkuria ar anuliuoja:

124.1. asmens, kurio civilinės būklės aktas įregistruotas, prašymu;

124.2. suinteresuoto asmens prašymu;

124.3. savo iniciatyva.

125. Suinteresuoto asmens prašymu civilinės būklės aktų įrašai keičiami, taisomi ar pildomi, jeigu tai pakankamai pagrįsta ir tarp suinteresuotų asmenų nėra ginčo. Jeigu tarp suinteresuotų asmenų kyla ginčas, įrašų keitimo, taisymo ar papildymo klausimai sprendžiami teismo tvarka.

126. Civilinės būklės aktų įrašai keičiami ar papildomi, kai paaiškėja nauji (pasikeitę) duomenys apie asmenį, jo tėvus ar sutuoktinį ir yra tai patvirtinantis dokumentas.

127. Civilinės būklės aktų įrašai taisomi, kai:

127.1. civilinės būklės akto įrašė yra rašybos klaidų ar apsirikta;

127.2. buvo klaidų dokumente, kuriuo remiantis buvo įregistruotas civilinės būklės aktas, ir klaidingi duomenys tame dokumente yra ištaisyti.

128. Kai civilinės būklės akto įrašas keičiamas, taisomas ar papildomas asmens, kuriam jis sudarytas, arba suinteresuoto asmens prašymu, šis asmuo civilinės metrikacijos įstaigai turi pateikti dokumentus, patvirtinančius aplinkybes, dėl kurių civilinės būklės akto įrašas keičiamas, taisomas ar papildomas. Civilinės metrikacijos įstaiga dokumentus, patvirtinančius aplinkybes, dėl kurių civilinės būklės akto įrašas keičiamas, taisomas ar papildomas, jeigu asmuo negali jų pateikti, gauna iš kitos civilinės metrikacijos įstaigos ar archyvo. Civilinės būklės aktų įrašų nuorašai iš užsienio valstybių gaunami Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

Civilinės metrikacijos įstaiga, papildžiusi, pakeitusi ar ištaiusi civilinės būklės akto įrašą, atitinkamą iki 2016 m. gruodžio 31 d. išduotą civilinės būklės akto įrašo įregistravimo liudijimą, jei jis buvo pateiktas, pažymi kaip negaliojantį (perduria ne mažiau kaip dviejose vietose arba pažymi spaudu „Negaliojantis“) ir grąžina pareiškėjui. Jeigu pareiškėjas atsisako negaliojančiu pažymėto civilinės būklės akto įrašo įregistravimo liudijimo, jis paimamas ir sunaikinamas teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

129. Mirusių asmenų civilinės būklės aktų įrašus civilinės metrikacijos įstaiga minėtų asmenų įpėdinių pagal įstatymą ir testamentą prašymu turi teisę keisti, taisyti, papildyti, jeigu klaidas ar netikslumus liudija kiti mirusiųjų civilinės būklės aktų įrašai arba mirusiojo artimųjų giminaičių civilinės būklės aktų įrašai, arba atsižvelgiant į juos priimti teismo sprendimai.

130. Jei civilinės būklės akto įrašas prarastas, jį keisti, taisyti, papildyti galima tik po to, kai jis šių taisyklių nustatyta tvarka atkuriamas.

131. Civilinės metrikacijos įstaiga civilinės būklės aktų įrašus keičia, taiso, papildo savo iniciatyva, remdamasi teismo sprendimu, notaro ar teismo patvirtintu tėvystės pripažinimo pareiškimu, asmens sveikatos priežiūros įstaigos sudarytu vaiko gimimo pažymėjimu ar medicininiu mirties liudijimu. Civilinės metrikacijos įstaiga savo iniciatyva taip pat ištaiso rašybos klaidas ar apsirikimus.

132. Civilinės būklės akto įrašas keičiamas, taisomas, papildomas sudarant civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašą.

133. Kai gimimo įrašė ištaisyta vaiko gimimo data arba lytis, jam suteikiamas naujas asmens kodas; kai mirties įrašė ištaisyta asmens gimimo data, jam asmens kodas nekeičiamas.

134. Papildant asmens gimimo įrašė jo gimimo datą, jei žinomi tik gimimo metai, gimimo data įrašoma tų metų liepos 1 diena; jei žinomi gimimo metai ir mėnuo, – gimimo data įrašoma to mėnesio 15 diena.

135. Papildant civilinės būklės akto įrašą vietos pavadinimu arba keičiant jį, vietos pavadinimai nurodomi pagal dabartinį valstybės administracinį teritorinį suskirstymą.

136. Keistų, taisyčių, papildytų civilinės būklės aktų įrašų bylose dedamos rodyklės su nuorodomis į bylą, kurioje yra civilinės būklės akto įrašo papildymo ar pakeitimo įrašas (nurodoma įrašo data, numeris ir sudarymo vieta).

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

137. Neiškikę civilinės būklės aktų įrašai yra atkuriami.

138. Civilinės būklės aktų įrašų neiškikimo faktą patvirtina archyvų pažymos, kitų civilinės metrikacijos įstaigų atsakymai apie civilinės būklės akto įrašo nebuvimą.

139. Civilinės metrikacijos įstaiga, gavusi prašymą atkurti civilinės būklės akto įrašą:

139.1. kreipiasi į kitas civilinės metrikacijos įstaigas, Lietuvos istorijos archyvą dėl pažymų, patvirtinančių, kad civilinės būklės akto įrašas neiškikęs, pateikimo;

139.2. gauna iš kitų civilinės metrikacijos įstaigų, Lietuvos valstybės istorijos archyvo civilinės būklės aktų įrašų (santuokos, santuokos nutraukimo, vaikų gimimo, tėvų santuokos, brolių, seserų gimimo įrašai ir pan.), patvirtinančių atkuriamo įrašo buvimą, kopijas.

140. Atkuriant gimimo įrašą, asmens vardas ir pavardė nurodomi remiantis santuokos sudarymo įrašu (jeigu asmuo susituokęs), kitais jo ir jo artimųjų giminaičių civilinės būklės aktų įrašais, taip pat asmens tapatybės dokumentu.

141. Atkuriant gimimo įrašą, nustatant asmens gimimo datą, remiamasi kitais civilinės būklės aktų įrašais, asmens tapatybės dokumentu, krikšto liudijimu, o jei šių dokumentų asmuo neturi, – gydytojų konsultacinės komisijos išvada.

142. Atkuriant santuokos įrašą, sutuoktinių vardai ir pavardės nurodomi remiantis jų gimimo įrašais, bažnytinės santuokos, sudarytos nuo 1940 m. rugpjūčio 16 d. iki 1944 m. liepos 8 d. ir nuo 1992 m. lapkričio 2 d. iki 2001 m. birželio 30 d., bažnytiniu santuokos liudijimu, asmens tapatybės dokumentu, teismo sprendimu.

143. Atkuriant mirties įrašą, asmens vardas, pavardė ir gimimo data nurodomi remiantis jo gimimo ir kitais civilinės būklės aktų įrašais, bažnytiniais mirties registravimo ir palaidojimo dokumentais, archyvų ir teisėsaugos institucijų pažymomis, teismo sprendimu.

144. Atkurtam civilinės būklės akto įrašui suteikiamas kitas atitinkamo įrašo numeris su raide „A“. Atkurti civilinės būklės aktų įrašai saugomi kartu su kitais įrašais. Civilinės būklės akto įrašo atkūrimo byloje saugoma atkurto civilinės būklės akto įrašo kopija.

145. Civilinės būklės akto įrašas anuliuojamas, kai:

145.1. paaiškėja, kad tam pačiam asmeniui sudarytas antras toks pat įrašas ar buvo sudarytas atkurtas civilinės būklės akto įrašas, ir randamas pirminis civilinės būklės akto įrašas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

145.2. paaiškėja, kad santuokos nutraukimas įregistruotas po vieno iš sutuoktinių mirties;

145.3. įsiteisėjo teismo sprendimas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia dėl civilinės būklės akto įrašo neteisėtumo ar dėl teismo sprendimo, kuriuo remiantis įregistruotas civilinės būklės aktas, panaikinimo;

145.4. panaikinamas asmens sveikatos priežiūros įstaigos sudarytas vaiko gimimo pažymėjimas ar medicininis mirties liudijimas, kuriuo remiantis buvo įregistruotas gimimas ar mirtis.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

146. Anuliuoto civilinės būklės akto įrašo popierinis egzempliorius perbraukiamas įstrižai. Jo parašteje nurodoma, koku teisiniu pagrindu remiantis jis anuliuotas. Apie civilinės būklės akto įrašo anuliovimą taip pat pažymima civilinės būklės aktų įrašų bylos rodyklėje.

147. Civilinės būklės akto įrašui keisti, taisyti, papildyti, atkurti ar anuliuoti užvedama byla, kuri baigiama civilinės metrikacijos įstaigos darbuotojo surašyta ir šios įstaigos vadovo ar kito įgalioto civilinės metrikacijos įstaigos tarnautojo patvirtinta išvada. Išvados formą tvirtina teisingumo ministras.

Šiame punkte nurodyta išvada nesurašoma, kai civilinės būklės aktų įrašai keičiami, taisomi ar pildomi civilinės metrikacijos įstaigos iniciatyva, atsižvelgiant į pakeistą, ištaisytą ar papildytą dokumentą, kuriuo remiantis buvo įregistruotas ar įtrauktas į apskaitą civilinės būklės aktas, teismo sprendimą arba notaro ar teismo patvirtintą tėvystės pripažinimo pareiškimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

148. Išvados dėl civilinės būklės akto įrašo anuliavimo kopijos siunčiamos Registrų centrui, archyvui, kuriame saugomas civilinės būklės akto įrašo originalas, ir asmeniui, kurio civilinės būklės akto įrašas anuliuotas, ar suinteresuotam asmeniui.

149. Jei civilinės metrikacijos įstaigai gražinamas anuliuoto civilinės būklės akto įrašo įregistravimo liudijimas, išduotas iki 2016 m. gruodžio 31 d., jis saugomas civilinės būklės akto įrašo anuliavimo byloje.

XIV SKYRIUS

CIVILINĖS BŪKLĖS AKTO ĮRAŠŲ LIUDIJANČIŲ IŠRAŠŲ IŠDAVIMAS

150. Civilinės metrikacijos įstaiga, konsulinė įstaiga ar Registrų centras asmens pageidavimu išduoda teisingumo ministro nustatytos formos civilinės būklės akto įrašų liudijantį išrašą (toliau – išrašas).

Išrašai gali būti išduodami gavus pareiškėjo prašymą iš karto po civilinės būklės akto įregistravimo arba bet kada vėliau.

Asmens prašymu prie gimimą, santuoką, mirtį liudijančių išrašų išduodamos daugiakalbės standartinės formos pagal Reglamentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

151. Išrašai, išskyrus gimimo įrašų liudijantį išrašą ir mirties įrašų liudijantį išrašą, išduodami asmeniui, kuriam sudarytas atitinkamas civilinės būklės akto įrašas, taip pat jo atstovui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IR-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

152. Gimimo įrašų liudijantis išrašas išduodamas asmeniui, sulaukusiam 16 metų amžiaus, taip pat, nepriklausomai nuo asmens amžiaus, jo tėvams ir įtėviams. Globojamų asmenų gimimo įrašų liudijantys išrašai išduodami jų atstovams pagal įstatymą.

153. Mirusio asmens civilinės būklės aktų įrašus liudijantys išrašai išduodami mirusiojo sutuoktiniui, artimiesiems giminaičiams ir įpėdiniams pagal įstatymą ir testamentą. Tokiu atveju išrašų, išskyrus santuokos ar mirties įrašus liudijančius išrašus, skiltyje „Pastabos“ pažymima, kad asmuo, kuriam sudarytas civilinės būklės akto įrašas, yra miręs.

154. Santuokos pabaigos atveju santuokos sudarymo įrašų liudijančio išrašo skiltyje „Pastabos“ pažymima, kad santuoka pasibaigusi.

155. Civilinės metrikacijos įstaiga išrašus išduoda remdamasi civilinės būklės aktų įrašų duomenimis, esančiais Gyventojų registre.

Konsulinė įstaiga išrašus išduoda remdamasi turimais civilinės būklės aktų įrašais arba civilinės būklės aktų įrašų duomenimis, esančiais Gyventojų registre, jeigu yra galimybė šiuos duomenis patikrinti Gyventojų registre. Jeigu remiantis išvardytais būdais nėra galimybės išduoti išrašo, konsulinis pareigūnas pareiškėjo prašymu išrašo pareikalauja iš civilinės metrikacijos įstaigos.

156. Civilinės metrikacijos įstaiga, kai civilinės būklės aktų įrašų duomenų nėra Gyventojų registre, civilinės būklės aktų įrašus tikrina pagal pateiktame prašyme nurodytų metų civilinės būklės aktų registravimo bylas. Jeigu nurodytų metų byloje ieškomo įrašo nėra, tikrinami įrašai trejų metų byloje iki prašyme nurodyto civilinės būklės akto įregistravimo laiko ir trejų metų byloje po prašyme nurodyto civilinės būklės akto įregistravimo laiko.

157. Jeigu civilinės metrikacijos įstaigoje nėra reikiamo civilinės būklės akto įrašo, kuriuo remiantis būtų išduotas išrašas, ir jo duomenų nėra Gyventojų registre, civilinės metrikacijos įstaiga turi išreikalauti iš kitų civilinės metrikacijos įstaigų reikiamą civilinės būklės akto įrašo kopiją arba Lietuvos valstybės istorijos archyvo pažymą apie reikalingą civilinės būklės akto įrašą.

158. Civilinės metrikacijos įstaiga šių taisyklių 156, 157 punktuose nurodyta tvarka gautą civilinės būklės akto įrašą arba duomenis apie jį pateikia Registrų centrui prašydama papildyti Gyventojų registro duomenis.

159. Kai išduodami išrašai remiantis metrikų knygomis, sudarytomis iki 1918 m. sausio 1 d., datos turi būti nurodomos naujuoju stiliumi. Tokiu atveju prie metrikų knygoje nurodytos datos pridedama: jeigu tai buvo iki 1901 m. sausio 1 d., – 12 dienų, jeigu po šios datos, – 13 dienų. Vietų pavadinimai nurodomi pagal dabartinį valstybės administracinį teritorinį suskirstymą, o įregistravimo vieta – šių vietų gyventojus aptarnaujančios civilinės metrikacijos įstaigos.

160. Išrašai registruojami ir numeruojami eilės tvarka pagal išrašų rūšis.

161. Išrašą pasirašo ir antspaudu su Lietuvos valstybės herbu patvirtina civilinės metrikacijos įstaigos vadovas ar kitas įgaliotas civilinės metrikacijos įstaigos darbuotojas. Konsulinės įstaigos išduodamą išrašą pasirašo konsulinis pareigūnas ir patvirtina konsulinės įstaigos antspaudu su Lietuvos valstybės herbu. Registrų centro išduodami išrašai pasirašomi valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

Priedų pakeitimai:

įrašų formos pagal įsakymą Nr. 1R-27

Priedo pakeitimai:

Nr. [1R-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-27](#), 2019-01-17, paskelbta TAR 2019-01-17, i. k. 2019-00733

Dėl teisingumo ministro 2016 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1R-334 „Dėl Civilinės būklės aktų registravimo taisyklių ir Civilinės būklės aktų įrašų ir kitų dokumentų formų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-259](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-19, i. k. 2019-14806

Dėl teisingumo ministro 2016 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1R-334 „Dėl Civilinės būklės aktų registravimo taisyklių ir civilinės būklės aktų įrašų ir kitų dokumentų formų patvirtinimo“ pakeitimo